

Bijdrage begroting 2024 CDA

Vandaag behandelen we twee belangrijke documenten uit de planning en control cyclus van de gemeente. Zeg maar het huishoudboekje. We hebben vooraf een aantal schriftelijke vragen gesteld en deze zijn door het college beantwoord. We willen het college hiervoor bedanken. *Op sommige reacties van het college zullen we bij de betreffende commissievergaderingen uitgebreider terugkomen. Zoals de bordjes bij speelplaatsen en de fiets onveilige situaties.*

Maar ik wil starten met respect! Respect voor elkaar. Om ons heen zie we op allerlei vlakken dat respect soms ver te zoeken is. Maar respect begint bij jezelf. Deze week is het de week van respect. Weer zo'n week?! Ja, weer zo'n week. Maar hierbij kunnen we ons ook aansluiten als respectgemeente. Aansluiten omdat we het bijvoorbeeld belangrijk vinden dat we elkaar kunnen blijven aanspreken als we vuurwerkoverlast ervaren of als we intolerantie ervaren. Deze suggestie van aansluiten geven we graag mee aan het college.

Voor ons ligt een structureel sluitende begroting voor 2024 en 2025. Daarna laat de begroting een structureel gat zien. Ten opzichte van de perspectiefnota is het tekort toegenomen met 1 miljoen euro per jaar. *In 2026 komen we bijna 4 miljoen euro tekort en in 2027 bijna 4,5 miljoen euro tekort.* Dit zijn immense bedragen, meer dan 200 euro per Alblasserdammer per jaar!! *Ik kom later terug op hoe we hiermee om moeten gaan.*

Eerst toetsen we de begroting op de onderwerpen die het CDA heeft benoemd tijdens de algemene beschouwingen. We hebben drie thema's genoemd. Als eerste participatie, daarna verenigingen/vrijwilligers/mantelzorgers en tot slot de zoekrichtingen naar een structureel sluitende begroting.

Het eerste thema participatie. Tijdens de algemene beschouwingen hebben we het college proberen te inspireren met voorbeelden hoe Alblasserdam participatie verder kan oppakken. In het uitvoeringsprogramma komen we participatie maar liefst 17 keer tegen *als afhankelijkheid bij het realiseren van een programmaonderdeel.* Wat ons betreft is dit slechts het begin. Participatie krijgt een belangrijke plaats in de omgevingswet *en zal derhalve ook een belangrijk onderwerp moeten zijn in onze begroting.* Wij missen in de begroting de concrete vertaling van deze nota. Op welke manier zetten we een structureel participatieprogramma die een plaats heeft in onze begroting?

Het tweede onderwerp zijn onze verenigingen, vrijwilligers en mantelzorgers: 'het kloppend hart van de samenleving'. Het college schreef in de perspectiefnota al dat dit onderdeel van groot belang is voor de Alblasserdamse samenleving. In dit onderwerp zit omzien naar elkaar. Als CDA betogen we steeds dat deze vorm van omzien naar elkaar niet te vatten is in alleen een begroting. Dit omzien is meer dan alleen een balans met inkomsten en uitgaven. Vanavond kijken we vooral naar de uitgaven. Maar de inkomsten zijn van onschatbare waarde. Want hoe zou onze samenleving eruitzien zonder vrijwilligers, zonder mantelzorgers of zonder verenigingen? Wij zijn ervan overtuigd dat deze begroting dan een groot tekort zou laten zien. Het is wat ons betreft de taak van een overheid om deze groepen te ondersteunen, faciliteren en belemmeringen zoveel mogelijk weg te nemen.

We zijn blij in deze begroting te lezen is dat de SFEA (Stichting Facilitair Evenementen Alblasserdam) structureel ondersteund zal worden. Tijdens de algemene beschouwingen deden we al een oproep om het organiseren van evenementen te versimpelen. Te vaak zien we dat aan te zware eisen moet worden voldaan om een evenement te organiseren. Zolang dit het geval is blijft structurele ondersteuning van vrijwilligers hiervoor noodzakelijk.

De Kinderboerderij vinden we in deze begroting niet meer terug. Tijdens de algemene beschouwingen hebben we een warm pleidooi gehouden om de kinderboerderij structureel te ondersteunen. *Zeker omdat we een nieuw bestuur niet willen opzadelen met een eerste last... Namelijk een niet sluitende begroting.* Kan de wethouder bevestigen dat dit in deze begroting is opgelost?

Tot slot van dit onderwerp de aangehouden motie van het CDA, een half jaar gratis lidmaatschap voor nieuwe inwoners van onze gemeente bij een vereniging. *Reeds bij de algemene beschouwingen hebben we aangekondigd dat we het verenigingsleven willen versterken.* Verenigingen spelen een belangrijke rol in de inzet van het college om alle nieuwe inwoners welkom te heten en op te nemen in onze gemeenschap. Daarom dienen wij bij deze de motie opnieuw in en vragen wij de raad en het college deze te ondersteunen.

Voorzitter we sluiten af met het derde onderwerp het financiële plaatje. We zijn blij dat het college de motie die is ingediend rondom de woonlasten heeft omarmd. Hierdoor zijn we in staat de woonlastenstijging te beperken. Maar laten we eerlijk zijn deze gaat wel omhoog. In vergelijking met de rest van Nederland zitten we wat het CDA betreft nog steeds aan de goede kant van de streep. Zeker als je het voorzieningenniveau van Alblasserdam hierin meeneemt. We maken ons zorgen om de ontwikkeling die we zien van de debt-ratio en de netto schuldquote. Incidenteel hebben we voldoende geld zo blijkt ook uit het weerstandsvermogen. Maar structureel zijn er echt te weinig inkomsten. Zeker als we kijken naar de ravijnjaren 2026 en 2027. Wij volgen het college in scenario denken. Waarbij wij niet inzetten op het uitwerken van scenario 1 en ook niet op scenario 5. Totdat het rijk meer duidelijkheid geeft over de rijksbegroting zullen we al te grote keuzes moeten uitstellen. Immers heeft het CDA ook al bij de algemene beschouwingen gezegd dat het afbreken van voorzieningen makkelijk is gedaan maar het opnieuw opbouwen kost veel tijd en energie van de gemeente en haar inwoners.

Als richting hebben wij aangegeven dat de helft van eventuele bezuinigingen moet komen uit de regionale GR'en waarin we participeren. De andere helft moeten we zoeken in ons eigen beïnvloedbare deel van de begroting. De richtinggevende principes kunnen helpen in de richting van onze partners. Maar laten we zorgen dat deze principes net zo duidelijk doorklinken in de regio. We waarschuwen het college dat niet elk principe een ontsnappingsclausule in zich heeft waardoor er altijd wel een argument is om er niet aan te voldoen.....

Voorzitter, ik kom tot een afsluiting. Het CDA is blij dat we de gemeentebegroting sluitend hebben voor 2024 maar maakt zich tegelijk zorgen over de jaren erna. We hebben de onderwerpen participatie aandacht gegeven en verenigingen, vrijwilligers en mantelzorgers. Dit zijn wat ons betreft de sociale pijlers onder onze lokale economie. Wij wensen het college veel wijsheid en Gods zegen toe bij de uitvoering van deze begroting.